

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

- Utemeljen 1893 -

ZAGREB, ROCKEFELLEROVA 7

www.hzjz.hr

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

U HRVATSKOJ 2010. GODINE

Srpanj 2011.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

**PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U HRVATSKOJ 2010. GODINE**

Autori:

Mr. sc. Marijan Erceg, dr. med.
Zdenka Lesjak, administrator

Srpanj 2011.

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2010. GODINE

Prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece (NN 18/78), čl. 15 st. 2. u Republici Hrvatskoj žena može legalno izvršiti prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Prema istom Zakonu te na temelju rješenja Ministarstva zdravstva od 01.09.1996. godine prekid trudnoće se može obaviti u samo za to ovlaštenim stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Svaki prekid trudnoće sukladno zakonskim propisima prijavljuje se na odgovarajućem obrascu u Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Prijave prekida trudnoće dostavljaju se za sve žene, bez obzira imaju li stalno prebivalište u Hrvatskoj ili izvan nje.

Prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti SZO – deseta revizija, prekid trudnoće obuhvaća sljedeće dijagnoze:

- O00 Izvanmaternična trudnoća**
- O00.0 Abdominalna trudnoća
- O00.1 Tubarna trudnoća
- O00.2 Ovarijalna trudnoća
- O00.8 Ostale izvanmaternične trudnoće
- O00.9 Izvanmaternična trudnoća nespecificirana
- O01 Mola hydatidosa (hidatidozna mola)**
- O01.0 Klasična hidatidozna mola
- O01.1 Nepotpuna i parcijalna hidatidozna mola
- O01.9 Hidatidozna mola nespecificirana
- O02 Ostali abnormalni produkti začeća**
- O02.0 Odumrlo jajašce i nehidatidozna mola
- O02.1 Neostvareni pobačaj (missed abortion)(abortus retentus)
- O02.8 Ostali specificirani abnormalni produkti začeća
- O02.9 Abnormalni produkt začeća nespecificiran
- O03 Spontani pobačaj**
- O04 Legalno induciran (medicinski) pobačaj**
- O05 Ostali pobačaj**
- O06 Nespecificirani pobačaj**
- O07 Neuspjoh pokušaj pobačaja**

Tijekom 2010. godine prijavljeno je 10.150 prekida trudnoće, što predstavlja pad u odnosu na prethodne godine (2009.-10.417; 2008. -10.616; 2007. - 10.609; 2006.-10.224; 2005.- 10.255; 2004.- 10.288; 2003.- 10.999; 2002.-12.002; 2001.- 12.814; 2000.-13.870; 1999.-14.700; 1998. godine -15.292; 1997. godine -16.400; 1996. godine -19.634). (Tablica 1., Graf 1.)

Prekida trudnoće na zahtjev žene tijekom 2010. godine zabilježeno je 4.043 ili 39,8%, dok ih je prethodne godine bilo 4.450- 42,7%.

Zabilježeno je 1.413 (14,0%) spontanih prekida trudnoće, s približno jednakim udjelom u odnosu na godinu ranije (1.442 -13,8%).

Ostali prekidi trudnoće (O00 Izvanmaternična trudnoća, O01 Mola hydatidosa, O02 Ostali abnormalni produkti začeća, O05 Ostali pobačaj, O06 Nespecificirani pobačaj) iznosili su 46,2% (4.694). U strukturi pobačaja bilježi se porast u odnosu na prethodnu godinu (1998.-21,0%; 1999.-25,5%; 2000.-26,5%; 2001.-29,0%; 2002.-29,1%; 2003.- 28,2%; 2004.- 31,6%; 2005.-37%; 2006.- 36,1%; 2007. - 39,9%; 2008. -41,7%; 2009. -43,4%).

Tijekom 2010. godine zabilježen je 349 legalno inducirani prekid trudnoće u mladim djevojaka do 19 godina, što čini 8,63 % od svih žena. Ukupan broj je manji, dok je udio blago je povišen u odnosu na onaj zabilježen u 2009 godini (378; 8,49%).

Od žena u kojih je izvršen legalno inducirani prekid trudnoće najviše je onih u dobi 30-39 godine (43,61%). (Tablica 2.). Specifična stopa legalno induciranih prekida trudnoće bila je u rasponu od 132/100.000 žena u dobi 40-49 godine do 633/100.000 žena u dobi 30-34 godina (Graf 2.).

Od 4.043 žena koje su zatražile prekid trudnoće u braku je bilo njih 57,4%.

Ako tome dodamo podatak da je među ženama koje traže prekid trudnoće najviše onih koje već imaju jedno (733 - 18,1%), dvoje (972 - 24,0%) ili troje i više djece (578 - 14,3%) i u 2010. godini se potvrđuje činjenica da se prekid trudnoće još uvijek koristi kao sredstvo kontracepcije. (Tablica 3. i Graf 3.).

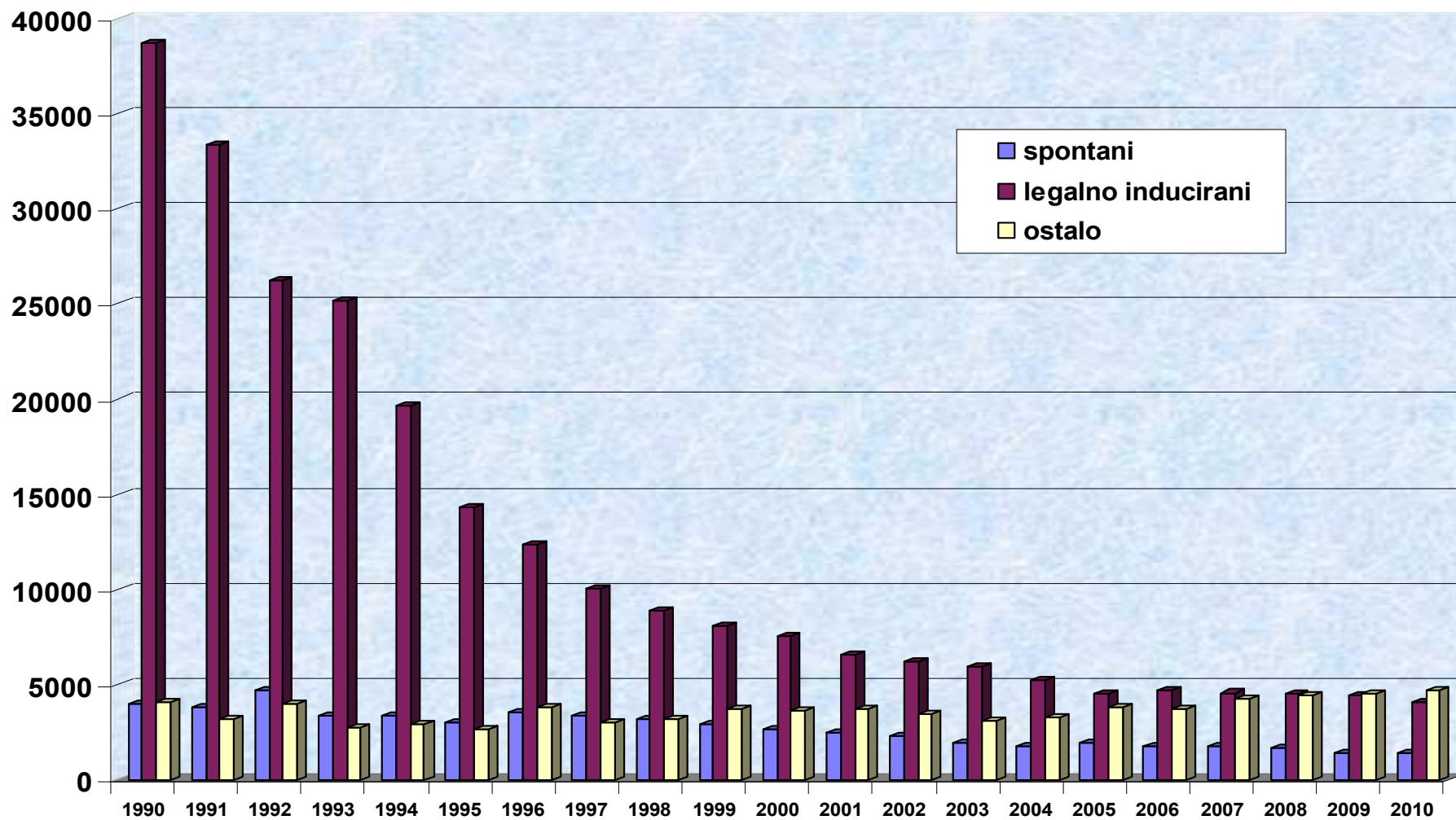
Analizirajući stope legalno induciranih prekida trudnoće prema županiji prebivališta žene, u 2010. godini najveća je stopa na 100.000 žena fertile dobi u Primorsko-goranskoj županiji (873,0). Za cijelu Hrvatsku stopa je 395,2. Najnižu stopu ima Dubrovačko-neretvanska županija (79,5) (Tablica 5.). U 2010. godini nije zabilježen niti jedan slučaj smrti od posljedica komplikacija prekida trudnoće (O08). Zabilježeno je 189 hospitalizacija zbog komplikacija uzrokovanih prekidom trudnoće ili u 1,8% od ukupno 10.150 prekida trudnoće (tablica 7).

Usporedba legalno induciranih prekida trudnoće na 1.000 živorođenih između Hrvatske i nekih zemljama Europe prikazana je na grafikonima 4 do 6.

Rezultati za 2010. godinu su iskazani na osnovu prikupljenih podataka iz zdravstvenih ustanova do 30. lipnja 2010. godine. Potrebno je napomenuti da dio prijave prekida trudnoće, na žalost ne dobivamo na zakonom propisanom obrascu «Prijave prekida trudnoće», već iz redovite bolesničko-statističke baze podataka. Tu činjenicu valja imati na umu u procjeni stanja vezanog uz prekide trudnoće u Republici Hrvatskoj.

Graf 1.

Legalno inducirani, spontani te drugi prekidi trudnoće uzrokovani patološkim stanjima, u Republici Hrvatskoj u razdoblju 1990. - 2010. godine

Tablica 1.

**UKUPNI BROJ PREKIDA TRUDNOĆE, BROJ SPONTANIH, LEGALNO INDUCIRANIH TE OSTALIH PREKIDA TRUDNOĆE
U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA REPUBLIKE HRVATSKE U RAZDOBLJU OD 1996. DO 2010. GODINE**

GODINA	Broj prekida trudnoće UKUPNO	O D T O G A						Broj legalno* induciranih prekida trudnoće na 100 roditelja
		spontani	%	Legalno inducirani	%	Ostali prekidi trudnoće	%	
1996.	19.634	3.520	17,9	12.339	62,8	3.775	19,2	25
1997.	16.400	3.377	20,6	10.036	61,2	2.987	18,2	21
1998.	15.292	3.180	20,8	8.907	58,2	3.205	21,0	19
1999.	14.700	2.894	19,7	8.064	54,9	3.742	25,5	18
2000.	13.870	2.666	19,2	7.534	54,3	3.670	26,5	17
2001.	12.814	2.521	19,7	6.574	51,3	3.719	29,0	17
2002.	12.002	2.313	19,3	6.191	51,6	3.498	29,1	16
2003.	10.999	1.971	17,9	5.923	53,9	3.105	28,2	15
2004.	10.288	1.802	17,5	5.232	50,9	3.254	31,6	13
2005.	10.255	1.906	18,5	4.563	44,5	3.786	37,0	11
2006.	10.224	1.803	17,6	4.733	46,3	3.688	36,1	11
2007.	10.609	1.804	17,0	4.573	43,1	4.232	39,9	11
2008.	10.616	1.691	15,9	4.497	42,4	4.428	41,7	10
2009.	10.417	1.442	13,8	4.450	42,7	4.525	43,4	10
2010.	10.150	1.413	14,0	4.043	39,8	4.694	46,2	10

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

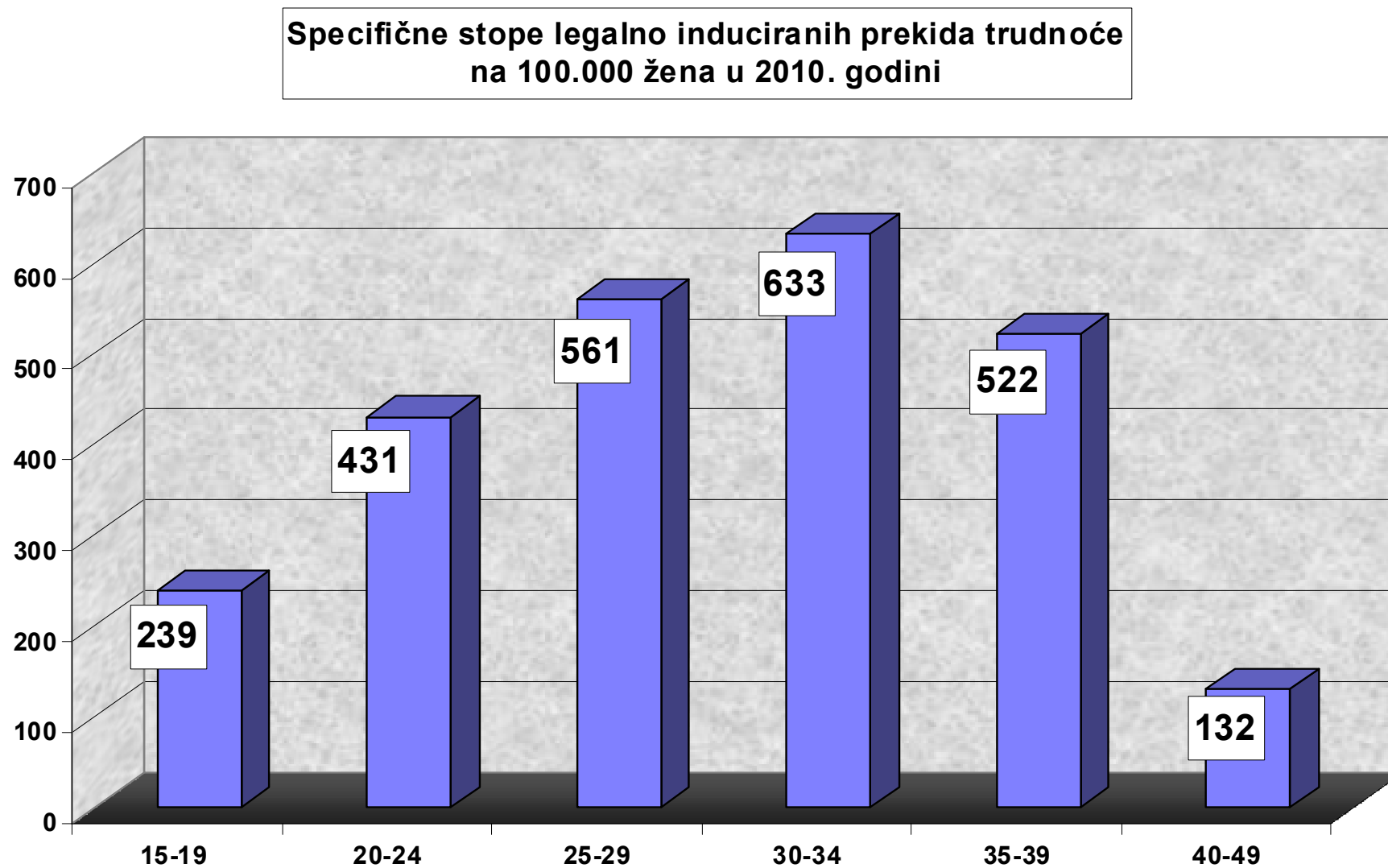
Tablica 2.

LEGALNO INDUCIRANI PREKIDI TRUDNOĆE PO DOBNIM SKUPINAMA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
REPUBLIKE HRVATSKE, U RAZDOBLJU OD 1998. DO 2010. GODINE

GODINA	D O B (GODINE) ŽENE KADA JE NAPRAVLJEN PREKID TRUDNOĆE									UKUPNO
	ADOLESCENTICE				OSTALA DOB					
	< 15	15-16	17-19	ukupno	20-29	30-39	40-49	> 50	Nepoznato	
1998.	0 0,0%	33 0,4%	501 5,6%	534 6,0%	3255 36,5%	4038 45,3%	1010 11,3%	5 0,1%	65 0,7%	8907 100%
1999.	1 0,0%	36 0,4%	414 5,1%	451 5,6%	2869 35,6%	3611 44,8%	955 11,8%	6 0,1%	172 2,1%	8064 100%
2000.	4 0,0%	38 0,5%	384 5,1%	426 5,7%	2628 34,9%	3312 44,0%	916 12,2%	0 0,0%	252 3,3%	7534 100%
2001.	6 0,1%	51 0,8%	396 6,0%	453 6,9%	2420 36,8%	2917 44,4%	685 10,4%	1 0,0%	98 1,5%	6574 100%
2002.	7 0,1%	61 1,0%	414 6,7%	482 7,8%	2202 35,6%	2743 44,3%	684 11,0%	3 0,0%	77 1,2%	6191 100%
2003.	1 0,0%	72 1,2%	421 7,1%	494 8,3%	2157 36,4%	2528 42,7%	601 10,2%	2 0,0%	141 2,4%	5923 100%
2004.	1 0,0%	61 1,2%	338 6,5%	400 7,7%	1816 34,7%	2219 42,4%	542 10,4%	0 0,0%	255 4,8%	5232 100%
2005.	5 0,1%	57 1,2%	293 6,4%	355 7,8%	1.687 37,0%	1.901 41,7%	475 10,4%	1 0,0%	144 3,2%	4.563 100%
2006.	3 0,1%	66 1,4%	345 7,3%	414 8,8%	1.770 37,4%	1.924 40,7%	479 10,1%	2 0,0%	144 3,0%	4.733 100%
2007.	11 0,2%	66 1,4%	346 7,6%	423 9,2%	1723 37,7%	1875 41%	505 11%	0 0,0%	47 1,0%	4573 100%
2008.	5 0,1%	55 1,2%	298 6,6%	358 8,0%	1800 40,0%	1789 39,8%	484 10,8%	0 0,0%	66 1,5%	4497 100,0%
2009.	6 0,13%	46 1,03%	326 7,33%	378 8,49%	1624 36,49%	1821 40,92%	425 9,55%	2 0,04%	200 4,49	4450 100,0%
2010.	4 0,10%	58 1,43%	287 7,10%	349 8,63	1464 36,21	1763 43,61	437 10,81	2 0,05	28 0,69	4043 100,00%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 2.

Tablica 3.

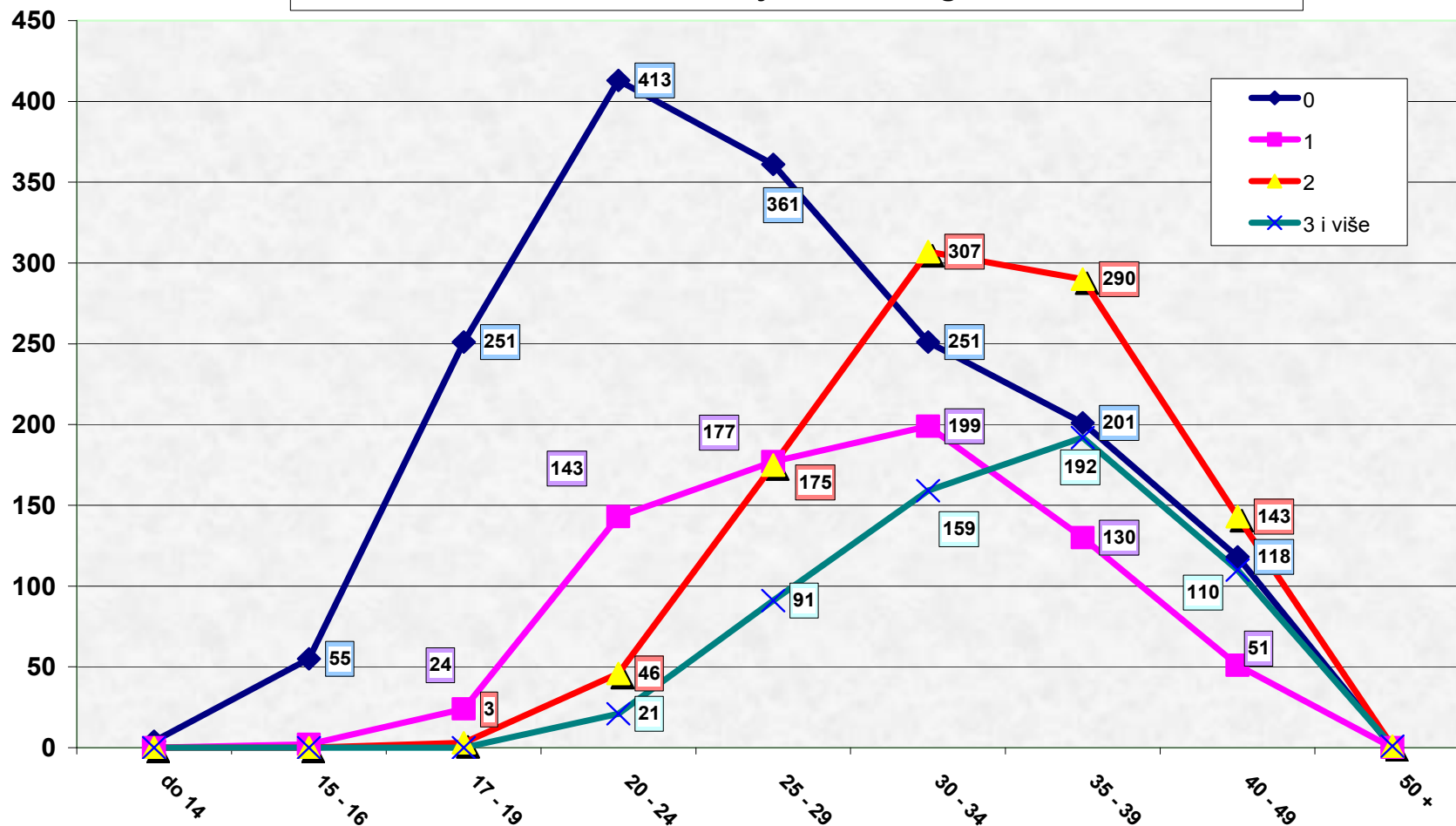
**BROJ ŽENA S LEGALNO INDUCIRANIM PREKIDOM TRUDNOĆE
PREMA BROJU ŽIVE DJECE U RAZDOBLJU 2000.- 2010. GODINA**

GODINA	B R O J Ž I V E D J E C E								UKUPNO
	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	Nepoznato	
2000.	1730 23,0%	1301 17,3%	2668 35,4%	839 11,1%	311 4,1%	23 0,3%	3 0,04%	659 8,8%	7534 100%
2001.	1465 22,3%	1227 18,7%	2383 36,2%	866 13,2%	348 5,3%	17 0,3%	11 0,2%	257 3,9%	6574 100%
2002.	1503 24,3%	1104 17,8%	2274 36,7%	817 13,2%	319 5,2	14 0,2%	7 0,1%	153 2,5%	6191 100%
2003.	1586 26,8%	1175 19,8%	2066 34,9%	723 12,2%	286 4,8%	18 0,3%	11 0,2%	58 1,0	5923 100%
2004.	1335 25,5%	969 18,5%	1880 36,0%	658 12,6%	265 5,1%	31 0,6%	5 0,0%	89 1,7%	5232 100%
2005.	1269 27,8%	852 18,7%	1555 34,1%	577 12,6%	241 5,3%	14 0,3%	2 0,0%	53 1,2%	4563 100%
2006.	1397 29,5%	907 19,2%	1540 32,5%	568 12,0%	242 5,1%	15 0,3%	10 0,2%	54 1,1%	4733 100%
2007.	1378 30,1%	894 19,5%	1468 32,1%	516 11,3%	246 5,4%	19 0,4%	12 0,3%	40 0,9%	4573 100%
2008.	1322 29,4	894 19,9%	1362 30,3%	589 13,1%	244 5,4%	18 0,4%	9 0,2%	59 1,3%	4497 100%
2009.	1387 31,2%	956 21,5%	1393 31,3%	485 10,9%	194 4,4%	18 0,4%	5 0,1%	12 0,3%	4450 100%
2010.	1664 41,2%	733 18,1%	972 24,0%	376 9,3%	184 4,6%	14 0,3	4 0,1%	96 2,4%	4043 100,0%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 3.

Broj žena s legalno induciranim prekidom trudnoće prema dobi i broju živorođene djece u 2010. godini

Tablica 4.

**BROJ ŽENA S UKUPNIM PREKIDIMA TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE,
U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 1997.-2010. GODINE**

GODINA	BROJ ŽIVE DJECE								
	UKUPNO	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	Nepoznato
1997.	16400 100%	3601 22,0%	3142 19,2%	5134 31,3%	1418 8,6%	500 3,1%	23 0,1%	13 0,1%	2569 15,7%
1998.	15292 100%	3571 23,4%	2807 18,4%	4505 29,5%	1469 9,6%	518 3,4%	17 0,1%	9 0,1%	2396 15,7%
1999.	14700 100%	3354 22,8%	2638 18,0%	3914 26,6%	1239 8,4%	459 3,1%	34 0,2%	12 0,1%	3050 20,7%
2000.	13870 100%	3413 24,6%	2728 19,7%	3793 27,4%	1208 8,7%	456 3,3%	47 0,3%	6 0,04%	2219 16,0%
2001.	12814 100%	3373 26,3%	2628 20,5%	3432 26,8%	1209 9,4%	496 3,9%	29 0,2%	20 0,2%	1627 12,7%
2002.	12002 100%	3932 32,8%	2458 20,5%	3326 27,7%	1185 9,9%	512 4,2%	31 0,3%	16 0,1%	542 4,5%
2003.	10999 100%	3461 31,5%	2500 22,7%	2996 27,2%	1041 9,5%	441 4,0%	41 0,4%	17 0,1%	502 4,6%
2004.	10288 100%	3320 32,3%	2410 23,4%	2885 28,0%	986 9,6%	424 4,1%	47 0,5%	18 0,2%	198 1,9%
2005.	10255 100%	3271 31,9%	2130 20,8%	2554 24,9%	914 8,9%	407 4,0%	29 0,3%	13 0,1%	937 9,1%
2006.	10.224 100%	3443 33,7	2435 23,8	2509 24,5	916 9,0	400 3,9	30 0,3	19 0,2	472 4,6
2007.	10609 100%	3784 35,7%	2336 22,0%	2389 22,5%	840 7,9%	409 3,9%	39 0,4%	17 0,2%	795 7,5%
2008.	10.616 100%	3589 33,8%	2634 24,8%	2395 22,6%	950 8,9%	418 3,9%	30 0,3%	22 0,2%	578 5,4%
2009.	10.417 100%	4085 39,21%	2672 25,65%	2333 22,40%	822 7,89%	433 4,16%	29 0,28%	18 0,17%	25 0,24%
2010.	10.150 100%	4.275 42,12%	2.678 26,38%	1.695 16,70%	636 6,27%	313 3,08%	25 0,25%	11 0,11%	517 5,09%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 5.

PREKIDI TRUDNOĆE PREMA PREBIVALIŠTU ŽENE I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE ZA 2010. GODINU

Županija prebivališta	UKUPNO	Spontani O03.0- O03.9	Ostali abno. produkti začeća O02.0- O02.9	Legalno inducirani O04.0-O04.9	Stopa leg.ind.na 100.000 žena fert. dobi	Ostali O00-O01, O05,O06
Ukupno	10.150	1.413	3.972	4.043	395,2	722
Zagrebačka	574	81	255	197	253,6	41
Krapinsko-zagorska	156	23	35	81	262,0	17
Sisačko-moslavačka	531	79	157	272	727,0	23
Karlovačka	234	46	84	62	218,9	42
Varaždinska	499	69	152	274	659,8	4
Koprivničko-križevačka	243	43	109	51	190,8	40
Bjelovarsko-bilogorska	234	66	105	44	161,4	19
Primorsko-goranska	950	98	206	599	873,0	47
Ličko-senjska	137	19	32	74	734,6	12
Virovitičko-podravska	224	40	65	114	573,6	5
Požeško-slavonska	121	16	79	17	91,8	9
Brodsko-posavska	261	53	154	37	93,8	17
Zadarska	428	62	174	149	371,1	43
Osječko-baranjska	862	110	298	418	561,7	36
Šibensko-kninska	214	31	77	99	409,1	7
Vukovarsko-srijemska	366	58	142	140	308,2	26
Splitsko-dalmatinska	601	28	394	110	97,5	69
Istarska	746	66	222	426	852,5	32
Dubrovačko-neretvanska	256	43	176	23	79,5	14
Međimurska	340	70	111	142	512,8	17
Grad Zagreb	2.001	266	901	676	350,3	158
Stranci	73	21	28	13		11
Nepoznato	99	25	16	25		33

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 6.

PREKIDI TRUDNOĆE PREMA ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE U 2010. GODINI

Zdravstvena ustanova	Ukupno	Spontani (O03.0-O03.9)	Abn. prod. začeca (O02.0-O02.9)	Legalno inducirani (O04.0-O04.9)	Ostali O00-O01; O05-O06
Ukupno	10.150	1.413	3.972	4.043	722
KBC ZAGREB - PETROVA	596	51	414	27	104
KB MERKUR	685	55	128	479	23
KB SESTRE MILOSRDNICE	980	195	365	377	43
KB OSIJEK	869	101	287	441	40
KB SPLIT	613	25	413	103	72
KBC RIJEKA	1.110	116	231	709	54
OB BJELOVAR	172	62	73	25	12
OB SISAK	515	66	127	309	13
OB KOPRIVNICA	247	47	102	46	52
OB SLAVONSKI .BROD	191	34	121	28	8
OB DUBROVNIK	238	41	163	24	10
OB GOSPIĆ	88	19	19	49	1
OB KARLOVAC	188	41	78	53	16
OB NOVA GRADIŠKA	59	19	33	1	6
OB OGULIN	54	4	10	1	39
OB PULA	657	60	197	371	29
OB SVETI DUH	493	74	330	20	69
OB ŠIBENIK	223	38	81	97	7
OB VARAŽDIN	547	63	148	334	2
OB VINKOVCI	132	30	85	2	15
OB VIROVITICA	218	43	70	99	6
OB VUKOVAR	202	21	48	129	4
OB ZABOK	86	16	19	37	14
OB ZADAR	454	75	181	153	45
OŽB NAŠICE	41	15	25	0	1
OŽB PAKRAC	82	14	57	1	10
OŽB POŽEGA	74	12	54	1	7
ŽB ČAKOVEC	320	69	107	127	17
D.Z.METKOVIĆ	12	4	6	0	2
D.Z.SINJ	4	3	0	0	1

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

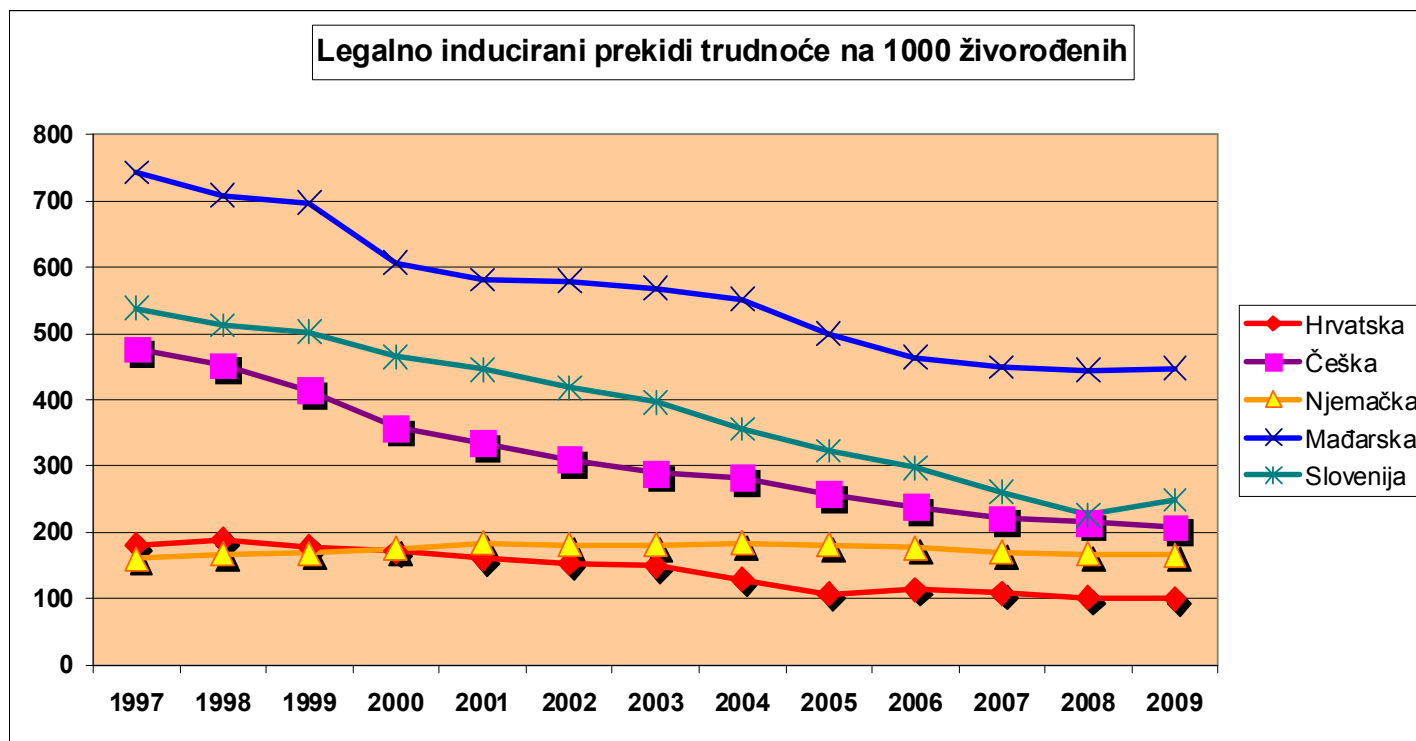
Tablica 7.

BROJ PREKIDA TRUDNOĆE ZABILJEŽENIH U BOLNIČKIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA, BOLNIČKIH OPUSTA ZBOG NJIHOVIH KOMPLIKACIJA I ZABILJEŽENIH SMRTI OD POSLJEDICA PREKIDA TRUDNOĆE U RAZDOBLJU OD 2003. DO 2010. GODINE

Godina	Ukupno prekida trudnoća (O00-O07)	Broj hospitalizacija zbog komplikacija (O08)		Umrlih od posljedica prekida trudnoće (O00-O08)
		Broj	%	
2003.	10.999	153	1,4	-
2004.	10.288	218	2,1	1
2005.	10.255	135	1,3	-
2006.	10.224	175	1,7	-
2007.	10.609	280	2,6	2
2008.	10.616	218	2,0	-
2009.	10.417	267	2,6	-
2010.	10.150	189	1,8	-

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 4.

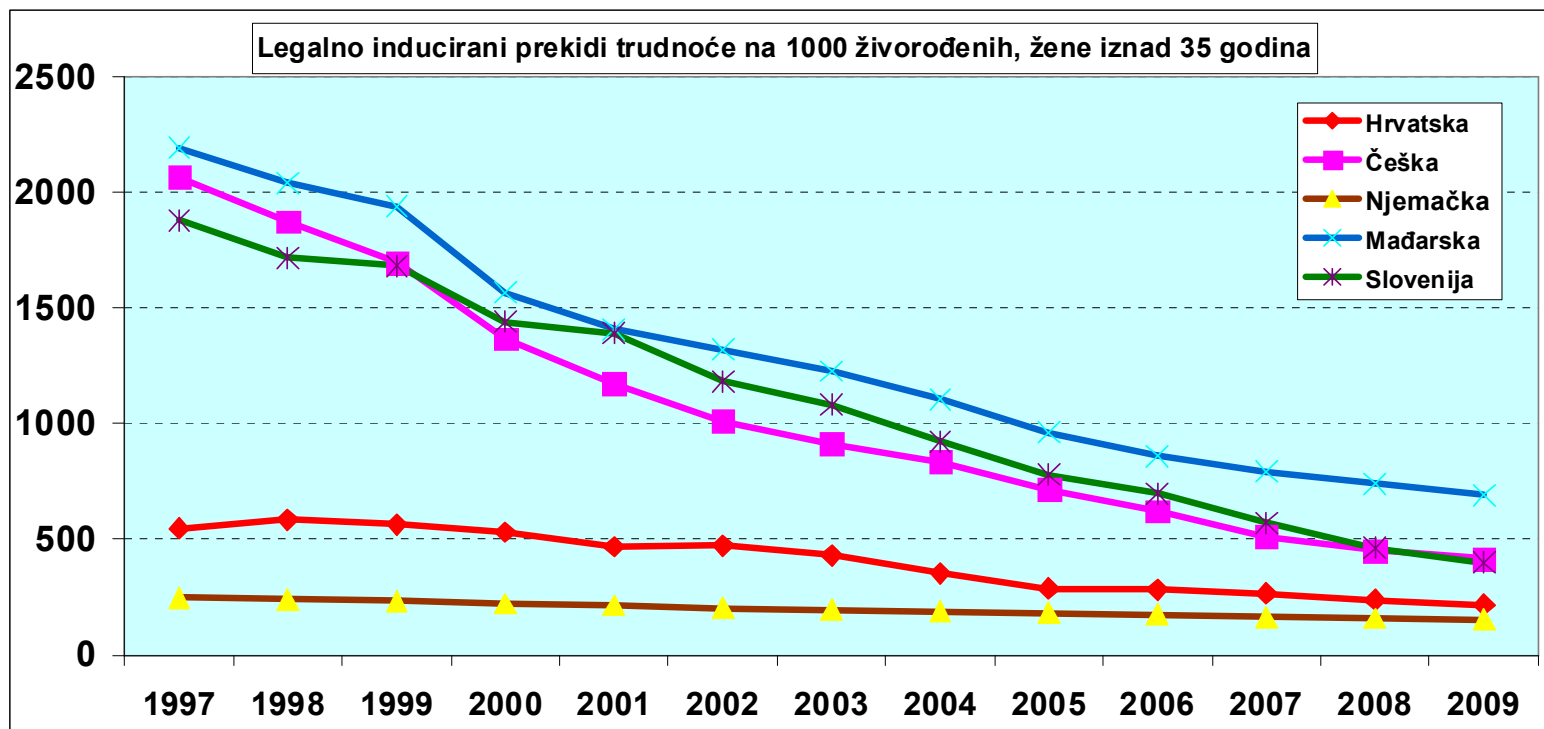

Broj legalno induciranih prekida trudnoće na 1000 živorođenih

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009.
Hrvatska	172,22	160,37	154,41	149,31	129,8	107,38	114,2	109,11	101,41	99,83
Češka	357,83	334,65	310,93	289,5	282,34	258,81	239,55	221,7	215,44	208,17
Njemačka	175,51	183,76	181,28	181,16	183,74	180,85	177,95	170,65	167,74	166,42
Mađarska	607,08	581,2	579,26	568,31	552,25	499,39	463,84	449,43	444,67	447,74
Slovenija	465,23	446,24	418,66	396,8	356,49	323,47	297,25	261,23	227,33	249,62

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2011.

Graf 5.

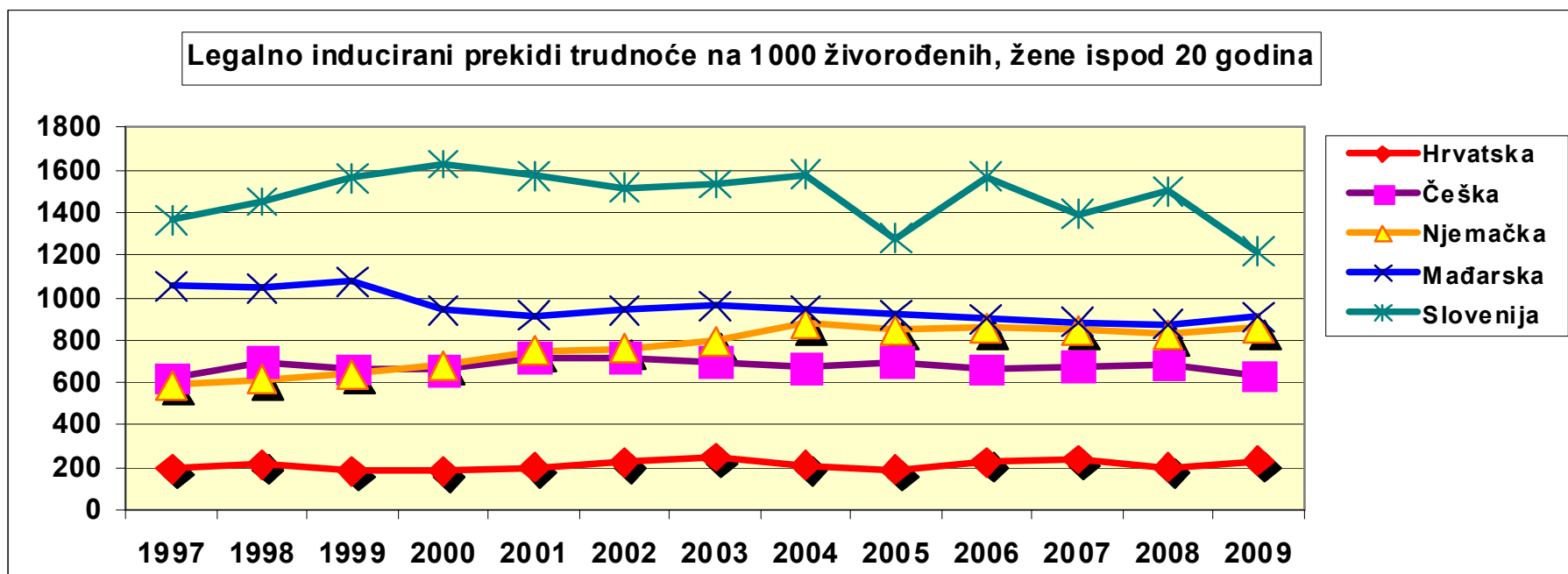

Prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena iznad 35 godina

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009.
Hrvatska	531,11	467,35	473,59	432,56	354,46	286,54	282,41	265,4	239,18	215,9
Češka	1368,16	1173,49	1010,44	912,93	835,3	717,97	622,07	511,12	450,9	415,51
Njemačka	222,32	215,24	202,24	194,6	187,96	182,86	175,06	163,55	158,54	154,28
Mađarska	1567,61	1407,83	1321,02	1228,16	1104,64	962,04	859,83	794,64	740,8	689,31
Slovenija	1440,8	1391,48	1183,69	1081,04	924,1	780,03	696,32	572,6	464,58	400,44

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2011.

Graf 6.

Legalno inducirani prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena ispod 20 godina

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009.
Hrvatska	182,96	200,53	223,98	249,87	210,53	187,63	226,84	238,04	200,22	230,6
Češka	658,91	718,32	715,68	694,86	668,76	699,6	663,32	676,29	683,93	631,43
Njemačka	683,96	748,02	761,2	793,78	876,63	846,98	854,69	845,93	825,84	854,93
Mađarska	938,97	913,42	939,92	958,64	942,23	919,98	897,52	883,49	874,45	908,12
Slovenija	1625,98	1571,11	1518,13	1533,33	1577,16	1278,24	1564,75	1393,33	1500,0	1214,04

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2011.